

НЕЗАЛЕЖНЕ ТЕСТУВАННЯ ФАХОВИХ ЗНАНЬ ТА ВМІНЬ УЧИТЕЛІВ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ ТА ЛІТЕРАТУРИ

Час виконання – 180 хвилин

Тест містить 90 завдань різних форм. Відповіді до завдань Ви маєте позначити в бланку **A**.

Інструкція щодо роботи в зошиті

1. Уважно читайте правила виконання завдань, зазначені перед кожною новою формою завдань.
2. Відповідайте лише після того, як уважно прочитали та зрозуміли завдання.
3. За потреби використовуйте як чернетку вільні від тексту місця в зошиті.
4. Намагайтеся виконати всі завдання.

Інструкція щодо заповнення бланка відповідей **A**

1. У бланк **A** записуйте лише правильні, на Вашу думку, відповіді, використовуючи лише позначку **X**.
2. Позначки вписуйте чітко, з дотриманням вимог щодо надання відповіді на завдання кожної форми, пам'ятаючи, що бланк **A** оброблятиме комп'ютер.
3. Якщо ви позначили в бланку **A** відповідь неправильно, то можете змінити її, замалювавши попередню позначку й поставивши нову, як показано на зразках:

А	Б	В	Г
~~X~~		X	

А	Б	В	Г	Д
~~X~~	X			
4. Зверніть увагу: неправильно позначені, підчищені відповіді в бланку **A** буде зараховано як помилкові.
5. Ваш результат залежатиме від загальної кількості правильних відповідей, зазначених у бланку **A**.

Ознайомившись з інструкціями, перевірте якість друку зошита та кількість сторінок. Їх має бути 36.

Позначте номер Вашого зошита у відповідному місці бланка **A** так:

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
X														

Зичимо Вам успіху!

Завдання 1–50 мають по чотири варіанти відповіді, з яких лише один правильний. Виберіть правильний, на Вашу думку, варіант відповіді та позначте його в *бланку А* згідно з інструкцією. Не робіть інших позначок у *бланку А*, тому що комп'ютерна програма реєструватиме їх як помилки!

Будьте особливо уважні під час заповнення *бланка А*!
Не погіршуйте власноручно свого результату неправильною формою запису
відповідей

Управління освітнім процесом

1. Яка з наведених вимог до уроку належить до психологічних?
  - А вибір методів навчання відповідно до теми / мети навчального заняття
  - Б дотримання теплового й світлового режиму, правильності пози учнів під час письма
  - В визначення місця уроку в загальній системі уроків із відповідної теми й розділу програми
  - Г виховання в учнів позитивного ставлення до предмета та його вивчення

2. На якому етапі застосування методу проектів учні представляють проекти, беруть участь у колективному обговоренні й змістовному аналізі результатів і процесу роботи, здійснюють усний або письмовий самоаналіз тощо?
  - А рефлексивно-оцінному
  - Б планувально-підготовчому
  - В інформаційно-операційному
  - Г мотиваційно-організаційному

3. Яка мета **НЕ** відповідає темі уроку «Андрій Малишко. Патріотичні почуття, найвищі духовні цінності у вірші “Чому, сказати, й сам не знаю...”»?
  - А удосконалити вміння визначати віршовий розмір і художні засоби твору
  - Б розкрити зміст народнопоетичних символів у творі
  - В поглибити знання про поетичну й пісенну творчість А. Малишка
  - Г виховувати повагу до рідної домівки, батьків, національних традицій

4. Проаналізуйте інформацію і вкажіть правильний варіант заповнення пропуску.

*«За порушення академічної доброчесності до учня може бути застосовано певні види академічної відповідальності, **ОКРІМ** повторного проходження ...»*

- А підсумкового оцінювання
- Б державної підсумкової атестації
- В відповідного освітнього компонента освітньої програми
- Г конкурсного відбору на олімпіадах із навчальних предметів

5. Проаналізуйте інформацію і вкажіть правильний варіант заповнення пропуску.

«Педагогічні працівники самостійно визначають режим (синхронний або асинхронний) проведення окремих навчальних занять. При цьому не менше _____ відсотків навчального часу, передбаченого освітньою програмою закладу освіти, організовують у синхронному режимі (решту навчального часу організовують в асинхронному режимі)».

- А 5
- Б 15
- В 20
- Г 30

6. Яка з наведених функцій оцінювання **НЕ** є функцією формувального оцінювання навчальних досягнень учнів?

- А діагностувальна
- Б підсумовувальна
- В розвивальна
- Г мотивувальна

7. Що з наведеного **НЕ** є інструментом підсумкового діагностичного оцінювання навчальних досягнень учнів?

- А самооцінювання
- Б інтелект-картки
- В рефлексивна ситуація
- Г тестування

8. Проаналізуйте рисунок, який ілюструє здійснення рефлексії на уроці.

«Драбинка ...»

	комфортно
	упевнено
	добре
	тривожно
	зле

Яке слово потрібно вписати замість крапок у назві цього методичного прийому?

- А знань
  - Б стосунків
  - В відчуттів
  - Г умінь
9. У якому слові порушено норму вимовляння звуків?
- А [кадэц'ки^ей]
  - Б [бац'к'івшчїна]
  - В [п'ірацтво]
  - Г [дїви^е:а]

Партнерська взаємодія з учасниками освітнього процесу

10. Яка з наведених властивостей особистості ускладнює спілкування між однолітками?
- А екстравертність
  - Б емпатійність
  - В егоцентричність
  - Г мобільність
11. Яке твердження щодо дисграфії в дітей є хибним?
- А дисграфію завжди супроводжує поганий почерк дитини
  - Б дисграфію часто супроводжує втрата інтересу до навчання
  - В одним із проявів дисграфії є спотворення графічного образу букви
  - Г одним із проявів дисграфії є помилкове узгодження слів на письмі

12. Проаналізуйте інформацію і вкажіть правильний варіант заповнення пропуску.

«Розумова дія, спрямована на приведення психіки людини в стан поглибленої зосередженості й відволікання від реального середовища та пов'язана з усуненням крайніх емоційних проявів, зниженням реактивності, – це ...»

- А копінг
- Б візуалізація
- В медитація
- Г аутотренінг

13. Як має діяти вчитель під час конфліктної ситуації між учнями?

- А За можливості розглядати будь-яку конфліктну ситуацію спочатку з учнями, залучаючи батьків за потреби.
- Б Надати конфліктові розголосу, щоб упередити подібні ситуації в майбутньому.
- В Стати на бік тієї сторони, яка, на його думку, має рацію в конкретній конфліктній ситуації.
- Г Сприяти тому, щоб сторона, яка стала причиною конфлікту, відчула свою провину.

Організація освітнього середовища

14. Що з наведеного **НЕ** може входити до експозицій у навчальному кабінеті?

- А список чергових учнів класу
- Б список переможців районних і міських олімпіад
- В список учасників і переможців шкільних змагань
- Г список учнів класу із результатами діагностичних робіт

15. Проаналізуйте інформацію і виконайте завдання.

У клас прийшла новенька учениця із порушенням мовлення, яке пов'язане з уродженим дефектом будови артикуляційного апарату. Через такі порушення дитина майже весь час мовчить, а коли говорить, то учні часто не розуміють її.

Укажіть коректну відповідь учителя на запитання учнів: «Чому новенька не говорить?»

- А «Олена ще вчиться говорити, як я й ти».
- Б «В Олени вроджений дефект будови артикуляційного апарату».
- В «У дитинстві Олену налякав собака».
- Г «Олена жила в іншій країні, тому не розмовляє нашою мовою».

16. Що з наведеного спрямовано на модифікацію, яку вчитель може реалізувати в інклюзивному класі?

- А використання особливих графічних характеристик оформлення тексту
- Б використання додаткової системи комунікації
- В використання меншої кількості завдань тієї ж складності
- Г використання менш складних завдань

17. Проаналізуйте інформацію і вкажіть правильний варіант послідовного заповнення пропусків.

«Учасниками так званого кола булінгу, окрім жертви й кривдника, є:

- 1 ... – позитивно ставляться до знущань і беруть активну участь у них, але зазвичай не є ініціаторами;
- 2 ... – активно та відкрито підтримують знущання, наприклад сміхом, але не долучаються до них;
- 3 ... – не приєднуються до знущання та не займають певну позицію, думаючи, що це їх не стосується;
- 4 ... – їм неприємні знущання; вони вважають, що повинні допомогти жертві, але нічого не роблять».

- А 1 – спостерігачі-прихильники, 2 – пасивні захисники, 3 – послідовники, 4 – байдужі спостерігачі
- Б 1 – спостерігачі-прихильники, 2 – послідовники, 3 – пасивні захисники, 4 – байдужі спостерігачі
- В 1 – послідовники, 2 – спостерігачі-прихильники, 3 – байдужі спостерігачі, 4 – пасивні захисники
- Г 1 – послідовники, 2 – байдужі спостерігачі, 3 – спостерігачі-прихильники, 4 – пасивні захисники

18. Що потрібно зробити, щоб підвищити відносну вологість у класній кімнаті в теплу пору року, якщо вікна цього приміщення виходять на південний схід?

- А розмістити в приміщенні хлорофітуми й папороті
- Б затулити вікна ролетами
- В тримати приміщення постійно зачиненим
- Г створювати штучні протяги

19. Яка вимога щодо організації роботи учнів із комп'ютерною технікою в закладі загальної середньої освіти є хибною?

- А Заборонено використовувати як екрани пристрої, сконструйовані на телевізійних електронно-променевих трубках.
- Б Одночасну роботу двох і більше учнів за одним комп'ютером дозволено з 4-го класу.
- В Медичним протипоказанням до занять учнів із персональною комп'ютерною технікою є некорегована косоокість.
- Г Навчальні приміщення, призначені для роботи з персональними комп'ютерами, мають бути забезпечені природним і штучним освітленням.

20. Проаналізуйте інформацію і вкажіть правильний варіант заповнення пропуску.

«У Санітарному регламенті для закладів загальної середньої освіти зазначено, що “При використанні технічних засобів навчання під час проведення навчального заняття потрібно чергувати види навчальної діяльності. Безперервна тривалість навчальної діяльності з ТЗН упродовж навчального заняття має бути для учнів 5–7-х класів не більше ніж ...”»

- А 20 хв
- Б 30 хв
- В 40 хв
- Г 45 хв

21. Проаналізуйте ситуацію і надайте відповідь на запитання.

Під час фізичної активності в школі в учня сталося часткове порушення прохідності дихальних шляхів (неповне удавлення) унаслідок потрапляння жувальної гумки.

Яка з наведених дій учителя буде помилковою в такій ситуації?

- А не дозволяти дитині кашляти, щоб не спровокувати травму дихальних шляхів
- Б спостерігати за дитиною до моменту усунення стороннього тіла
- В викликати фахову службу в разі погіршення стану дитини
- Г розмістити дитину в стабільне бокове положення

22. Яка дія буде помилковою під час здійснення евакуації в разі пожежі?
- А перш ніж увійти до задимленого приміщення, треба накритися мокрою ковдрою
  - Б у задимленому приміщенні рухатися потрібно стоячи на весь зріст, не пригинаючись
  - В з метою захисту від отруєння чадним газом необхідно дихати через зволожену тканину
  - Г двері відчиняти потрібно обережно, щоб уникнути займання від притоку повітря

23. Проаналізуйте інформацію і вкажіть правильний варіант заповнення пропуску.

«Якщо в людини раптом виник дискомфорт чи тривалий стискаючий біль посередині грудної клітки, який не зникає під час відпочинку й віддає в нижню щелепу або ліву руку; якщо людина скаржиться на загальну слабкість, запаморочення, пітливість, аритмію, то це може вказувати на порушення в роботі ...»

- А серця
- Б дихання
- В опорно-рухового апарату
- Г шлунково-кишкового тракту

Навчання учнів предметів / інтегрованих курсів

Комунікація державною мовою з дотриманням норм української літературної мови

24. Яка категорія педагогічних працівників **НЕ** зобов'язана володіти державною мовою та застосовувати її під час виконання службових обов'язків?
- А учителі, які за основним місцем роботи викладають винятково іноземні мови
  - Б педагогічні працівники, які не викладають предмети мовно-літературної галузі в класах з навчанням мовою корінного народу або національної меншини
  - В учителі-іноземці, які запрошені до закладів освіти й працюють на тимчасовій основі
  - Г особи, які виконують обов'язки педагогічних працівників за сумісництвом у межах не більше 0,5 навчального навантаження

25. Проаналізуйте інформацію і вкажіть правильний варіант заповнення пропуску.

«Невідповідність соціопсихологічного й психофізіологічного статусу людини вимогам ситуації життєдіяльності, що не дає їй змоги пристосуватися до умов середовища свого існування, – це ...»

- А девіація
- Б депривація
- В дезадаптація
- Г дезорієнтація

26. Прочитайте речення (цифра позначає наступне слово).

(1)Багаторазове (2)виразне (3)читання (4)віршів уголос є (5)чарівним і водночас (6)зручним для (7)мовців інструментом покращення (8)вимови.

НЕПРАВИЛЬНО підкреслено букви на позначення наголошених голосних у **ВСІХ** словах, позначених цифрами

- А 1, 2, 3, 4
- Б 4, 5, 7, 8
- В 2, 4, 6, 7
- Г 1, 2, 4, 5

27. Яке речення **НЕ** потребує редагування?

- А Для цікавого діалогу з дитиною виберіть захоплюючу тему.
- Б Усуньте всі відволікаючі фактори, що заважатимуть бесіді.
- В Подбайте про зручний час і комфортне оточуюче середовище.
- Г Будьте терплячими слухачами, у жодному разі не перебивайте.

Прочитайте мікротекст із пронумерованими пропусками й виконайте завдання 28 та 29 до нього.

Подумайте, як ви можете підтримувати зв'язок між учнями. Спростіть процес комунікації. Не надсилайте сотні електронних листів кожному учневі – це може (1) _____. Організуйте спільну платформу (наприклад чат у вайбері), доступ до якої буде в усіх учнів, і там (2) _____. Збирайте зворотний зв'язок в учнів та їхніх батьків.

28. На місці пропуску (1) потрібно вставити фрагмент

- А збити батьків з пуття
- Б збити батьків зі шляху
- В збити батьків на манівці
- Г збити батьків з пантелику

29. На місці пропуску (2) потрібно вставити фрагмент

- А повідомляйте необхідні повідомлення
- Б розташуйте дану інформацію
- В виставляйте подану інформацію
- Г розміщуйте потрібні повідомлення

***

30. Яке запитання вчителя характерно для оптимізучої моделі педагогічного спілкування?

- А Хто не готовий до уроку?
- Б Хто має іншу відповідь?
- В До кого я звертаюся?
- Г Кого ще чекаємо?

31. Проаналізуйте інформацію і надайте відповідь на запитання.

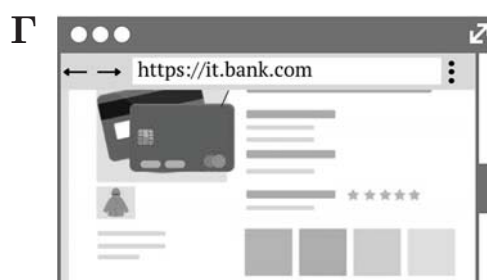
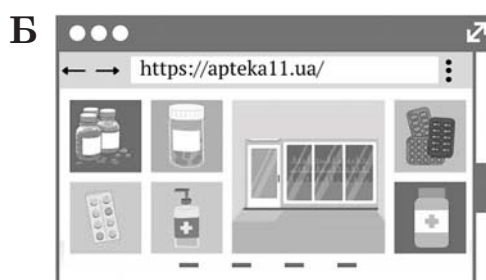
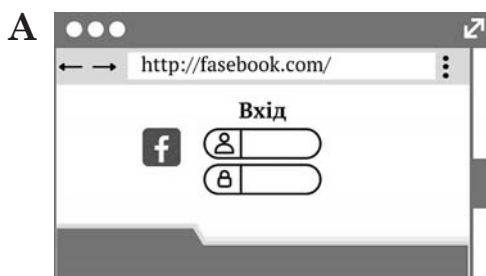
Той факт, що штучний інтелект може викликати кризу в освіті, урешті-решт може принести нам користь, бо це показує, що зараз ми не дуже добре вчимо школярів письма.

У якому рядку найточніше визначено мету повідомлення?

- А застерегти від використання штучного інтелекту під час навчання школярів письма
- Б визначити умови, за яких штучний інтелект може стати першопричиною глобальної освітньої кризи
- В окреслити ризики використання штучного інтелекту під час навчання школярів письма
- Г указати на роль штучного інтелекту як стимулу до змін у навчанні школярів письма

Створення й підтримка цифрового середовища для ефективного навчання предметів та інтегрованих курсів мовно-літературної освітньої галузі

32. Який з наведених сайтів є небезпечним, зокрема має незахищене з'єднання?

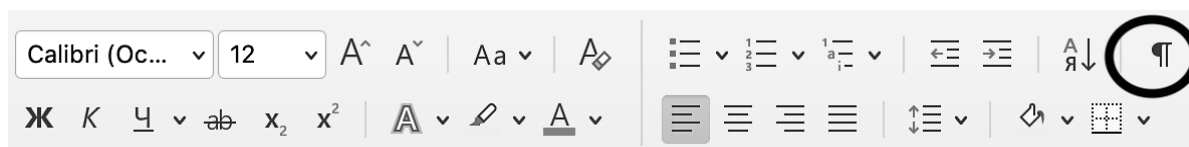
33. Проаналізуйте ситуацію і надайте відповідь на запитання.

Протягом місяця під час роботи з ПК впливає вікно з повідомленням «Запуск програмного забезпечення для цього пристрою заблоковано, оскільки відомі проблеми під час його роботи з Windows».

Яка з наведених дій може допомогти владнати проблему?

- А перезавантажити комп'ютер
- Б налаштувати ресурси для пристрою
- В продовжити термін дії ліцензії ПЗ
- Г оновити / установити потрібні драйвери

34. Яке призначення має позначена кружечком кнопка панелі?

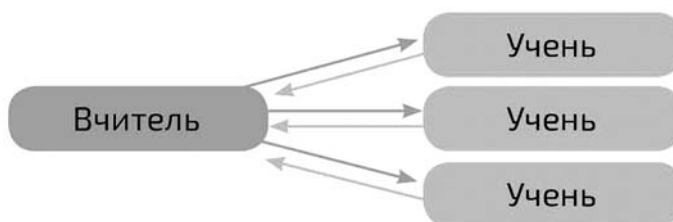
- А вирівнювання тексту за правим краєм
- Б створення нумерованого списку
- В відображення прихованих символів форматування
- Г зміна кольору символу

35. Використання якого з наведених сервісів **НЕ** є доцільним для організації групової роботи учнів на віртуальній дошці?
- А Miro
  - Б Linoit
  - В Padlet
  - Г Kahoot

36. Яку з наведених дій можна реалізувати в середовищі Google Документи?
- А створити електронний журнал оцінок учнів
  - Б автоматично перевірити розуміння теми класом
  - В зібрати анонімні відгуки про відвідування школи
  - Г провести автоматичне опитування батьків про поведінку дитини

Методики й технології навчання предметів та інтегрованих курсів мовно-літературної освітньої галузі

37. Яку навчальну технологію ілюструє наведена схема?

- А активне навчання
  - Б інтерактивне навчання
  - В модульно-рейтингове навчання
  - Г пояснювально-ілюстративне навчання
38. Проаналізуйте інформацію і виконайте завдання.
- Для ефективного навчання учнів учитель застосував методику інтервальних повторень, за якою кілька хвилин на кожному уроці було відведено на повторення попереднього матеріалу. А також у домашній роботі вчитель передбачав завдання на повторення попередніх тем.*
- Укажіть мету таких інтервальних повторень.
- А розвиток асоціативного мислення школярів
  - Б створення міцних знань, запобігання зубрінню
  - В збільшення часу на систематизацію та узагальнення знань
  - Г пришвидшення темпів опрацювання навчального матеріалу

39. У якому рядку вказано правильну послідовність кроків під час застосування стратегії розвитку мислення і мовлення – «Знаємо – хочемо дізнатися – дізналися»?
- А запис отриманої інформації → власні запитання → аналіз власних знань
  - Б аналіз власних знань → власні запитання → запис отриманої інформації
  - В власні запитання → запис отриманої інформації → аналіз власних знань
  - Г запис отриманої інформації → аналіз власних знань → власні запитання
40. Що лежить в основі проблемно-пошукового підходу до навчання мови?
- А навчання учнів розв'язувати комунікативні завдання
  - Б формування системних знань про мову на основі цілісного аналізу мовних явищ
  - В забезпечення безпосереднього саморозвитку особистості
  - Г вивчення української мови в контексті оновлення й розширення її функцій
41. Який конкретний результат навчання відповідає загальному результату навчання «Оцінює текст» згідно з Державним стандартом базової середньої освіти?
- А визначає зв'язок між елементами змісту, структури та мовним оформленням текстів різних стилів, родів і жанрів
  - Б зіставляє тексти подібної тематики, зокрема літературні твори різних стилів, літературних напрямів, різних культур
  - В визначає якість і достовірність інформації в тексті на основі власного досвіду, критично сприймаючи думки інших
  - Г виокремлює очевидну та приховану інформацію, розрізняє об'єктивні факти й суб'єктивні судження в тексті
42. Якому обов'язковому результату навчання (за Державним стандартом базової середньої освіти) відповідає вид діяльності «Виконання за мотивами казок творчих робіт різних жанрів»?
- А передає зміст прочитаного з кількох джерел, узагальнюючи, скорочуючи, доповнюючи словесно інформацію
  - Б на основі прочитаного створює власний або колективний медійний продукт
  - В усуває недогляди у структурі тексту, ураховуючи стильові й жанрові особливості тексту
  - Г визначає і характеризує системні міжрівневі взаємозв'язки між мовними одиницями різних рівнів

43. Проаналізуйте інформацію і надайте відповідь на запитання.

Після прочитання легенди «Чому пес живе коло людини» вчителька запропонувала учням розглянути ілюстрацію та вибрати назви тварин, що згадані в легенді.

Яку стратегію розвитку критичного мислення учнів застосувала вчителька?

- А ментальна карта
- Б асоціативний куш
- В хмара слів
- Г інформаційне гроно

44. Яке з наведених завдань охоплює **лише** продуктивні види мовленнєвої діяльності?

- А Уяви, що твій песик загубився. Ти звертаєшся по допомогу через різні канали поширення інформації. Запиши голосове повідомлення з описом тваринки для месенджера, яке можна розмістити в чаті друзів, і створи оголошення для соціальних мереж із теми «Загубився пес». Чи можна використати в обох випадках той самий опис?
- Б Уяви, що ти журналіст, який проводить опитування серед шестикласників про їхні читацькі вподобання. Сформулюй запитання для однокласників, збери їхні відповіді й підготуй презентацію про результати опитування.
- В Уяви, що тобі треба підготувати пропозиції щодо спільного дозвілля твого класу під час канікул. Знайди в інтернеті інформацію про цікаві офлайн та онлайн заходи, які буде цікаво відвідати твоїм однокласникам та однокласницям. Склади таблицю з відповідною інформацією і розмісти в чаті для спільного обговорення.
- Г Уяви, що головний герой твого улюбленого твору планує влаштуватися на роботу. Яку професію ти порадиш йому вибрати? Знайди у творі відповідні фрагменти, які допоможуть тобі зібрати потрібну інформацію про цю особу. Напиши резюме від імені цього персонажа для вибраної вакансії.

45. Який методичний прийом візуалізації навчального матеріалу на уроці літератури проілюстровано?

- А асоціативний куш
- Б мапа думок
- В кластер
- Г кроссенс

46. Яке з наведених завдань для перевірки рівня сформованості в учнів уміння писати запрошення є компетентнісним?

- А *Порівняйте наведені приклади запрошень на день народження й виберіть варіант, який вам подобається найбільше. Вибір аргументуйте.*
- Б *Прочитайте в підручнику інформацію про те, які обов'язкові елементи має текст запрошення. Проаналізуйте текст запрошення та з'ясуйте, яких частин у ньому бракує.*
- В *Ви мрієте, щоб до вас на день народження завітав улюблений кіногерой. Напишіть для нього запрошення.*
- Г *Проаналізуйте текст запрошення. У якому відмінку має бути написано ім'я адресата? Поясни правила вживання розділових знаків у реченнях зі звертанням.*

47. У якому рядку наведено проблемне питання до уроку?

- А Чи можна вважати пару слів *поет / поетеса* такою, що ілюструє явище зміни іменників за родами?
- Б Чи потрібні українській мові запозичення з інших мов?
- В Чому слово *буряк* може мати різні закінчення у формі родового відмінка однини?
- Г Чому потрібно розрізняти багатозначні слова й омоніми?

48. Яке з наведених завдань є лінгвістичним експериментом?
- А** Утворіть від сполучень іменників з прийменниками прикметники з префіксом **без-** за зразком.
*З р а з о к. Без язика – без'язикий.
Без совісті, без вусів, без крил, без меж, без хмар, без помилок,
без надії, без ціни, без зубів.*
- Б** Змоделюйте пари речень так, щоб в одному замість дієслова, наведеного в дужках, було вжито пасивний дієприкметник, а в другому – дієслівну форму на **-но**.
*Майже всі скарби в Києві (знайти) на збудованій у давні часи території міста (М. Русяєва). Хоча більшість поезій (написати) поза межами рідного краю, наскрізно струменить у них світлий образ Дніпра (О. Гончар).
Чи можна вважати змодельовані пари речень синонімічними?
Відповідь обґрунтуйте.*
- В** Словами запишіть числівники, ужиті в тексті. Прочитайте дробові числівники у відповідних відмінках. Провідмінійте один із дробових числівників.
Арифметика! Арифметика у спорті... це 0,5 бала, 0, 03 хвилини, 0,025 метра. За цими числами – незабутні моменти в житті кожного спортсмена, коли серце починає битися швидко, бо на твою честь виконують гімн рідної держави.
- Г** Вставте пропущені закінчення іменників I і II відміни, поясніть правопис відмінкових закінчень.
*Красиве сел.. Очеретк.. . Удосвіта вкривається легким туманц.., а на сход.. сонц.. прояснюються зелені садк.. . Там і груш.. ростуть з кулак. Там і рясні яблун.., і слив... Там і вишн.. найдобріші. А про квітник.., то й говорити не доводиться: на них оч.. можна забути! (Л. Павличко).
Виділіть закінчення.*
49. На формування якого вміння спрямовано завдання «Складіть план прочитаного тексту»?
- А** формулювати тему тексту
Б визначати мікротеми в тексті
В з'ясувати основну думку тексту
Г знаходити відоме й нове в тексті

50. У формулюванні умови якого завдання допущено логічну помилку?
- А Складіть і запишіть діалог про ставлення до вивчення іноземних мов. Обов'язково використайте одне-двоє слів іншомовного походження з апострофом.
  - Б Прочитайте текст. Яку проблему в ньому порушує авторка? Прочитайте вголос виділені в тексті слова іншомовного походження. Що ви помітили у вимовлянні їх?
  - В Використавши слова іншомовного походження, наприклад такі: *симфонія, міради, кришталіки, орган, палітра, парі*, випишіть із художніх прозових чи поетичних творів сім речень про осінь.
  - Г Прочитайте текст і визначте мікротеми. Поставте до нього запитання, у відповідях на які обов'язково мають бути вжиті в тексті слова іншомовного походження з м'яким знаком.

Система теоретичних знань з предметів та інтегрованих курсів мовно-літературної освітньої галузі, необхідна для реалізації вимог державних стандартів середньої освіти

Завдання 51–62 мають по п'ять варіантів відповіді, з яких лише один правильний. Виберіть правильний, на Вашу думку, варіант відповіді та позначте його в бланку А згідно з інструкцією. Не робіть інших позначок у бланку А, тому що комп'ютерна програма реєструватиме їх як помилки!

<p>Будьте особливо уважні під час заповнення бланка А! Не погіршуйте власноручно свого результату неправильною формою запису відповідей</p>
---

51. Проаналізуйте інформацію.

Це загальномовний словник, слова в якому розміщено не за абеткою, а за тематичним принципом. Лексичні засоби супроводжує інформація, яка полегшує вибір слова: його значення, стильова характеристика, частота вживання в художній літературі, приклади використання тощо.

Який різновид словника схарактеризовано?

- А тлумачний
- Б фразеологічний
- В ідеографічний
- Г термінологічний
- Д етимологічний

52. Укажіть правильний варіант послідовного заповнення пропусків у реченні.

Ідучи _____, хлопці заблукали й прямували тепер у _____ від _____ будинку напрямку.

- А по незнайомих вулицях, зворотньому, їх
- Б по незнайомим вулицям, зворотньому, їхнього
- В незнайомими вулицями, зворотньому, їх
- Г по незнайомим вулицям, зворотньому, їх
- Д незнайомими вулицями, зворотньому, їхнього

53. Укажіть правильний варіант послідовного заповнення пропусків у реченні.

У _____ школах Київщини серед спортивного _____ переважає устаткування для атлетичних вправ, натомість бракує _____ тренажерів.

- А шестисот восьмидесяти, інвентарю, дієвих
- Б шістсот вісімдесяти, інвентаря, дійових
- В шестистах восьмидесятьох, інвентарю, дієвих
- Г шестисот вісімдесяти, інвентаря, дійових
- Д шестистах вісімдесяти, інвентарю, дієвих

54. Односкладним називним є речення

- А Перед нами довгий і непростий шлях випробувань власною совістю.
- Б Приглушений, ледь чутний гамір табору, розташованого неподалік.
- В Погляд його спокійний, виважений, але трохи стурбований.
- Г Розкішний сад, оповитий пахощами, за нашим будинком.
- Д Мовчазні та промовисті гранітні плити в центрі кожного міста.

55. Відокремленим означенням, відокремленим додатком і вставним словом ускладнено речення (*розділові знаки вилучено*)

- А На вершині гори Микола й Андрій не змовляючись повернулися обличчям до села покритого світло-сизим серпанком.
- Б За винятком кількох хат усі певна річ ще спали натомившись за день від щоденної важкої праці.
- В Між тим якийсь почуття дивне та несподіване охопило хлопців особливо Миколу.
- Г Він на диво замість приливу довгоочікуваної радості відчув раптом холодок розлитий по всьому тілі.
- Д Там здається промайнули найкращі його роки залишивши по собі спогади навіки закарбовані в пам'яті.

56. Орфографічної помилки **НЕМАЄ** в реченні

- А Для кожного осінь настає по різному, але найчастіше вона підкрадається непомітно, без галасу, без зайвої метушні.
- Б Ми не бачимо, що день стає на дві-три хвилини корочшим, здається, усе нібито так, як було вчора.
- В А ще два тижні тому в кронах дерев, мов Чумацький шлях на небі, тривожно замиготіли жовті, а подекуди й жовтогарячі вуглики.
- Г Вітер роздмухував цей перший вогонь – і той перекинувся далі, час від часу освітлюючи все довкола, не шкодуючи на це сил.
- Д Від маленьких іскорок загорілося велетенське багаття – то царственно прийшла тепло-руда осінь, в обіймах якої поступово згорає все.

57. Прочитайте уривок учнівського тексту.

Першими ознаками приходу весни вважався посвист байбака. Удосталь виспавшись за довгу зиму, звірок, відчувши тепле проміння весняного сонця, вилазив із нірки, ставав на задні лапки і нашорошивши вушка та піднявши вгору писок, голосисто сповіщав про прихід весни. Люди в цей день виходили в степ, щоб почути голос живого провісника. «Просвистів байбак, – казали в народі – ховай у затінок сіряк».

Другою прикметою приходу весни був приліт із теплих країв вівсянок найперших перелітних птахів. Зачувши їхній спів, кожен згадував давню приповідку: «Як звеселилася веснянка, то покинь сани, візьми віз, викинь шубу й з печі злізь».

Укажіть кількість пропущених розділових знаків у наведеному уривку.

- А 1
- Б 2
- В 3
- Г 4
- Д 5

58. Зміни приголосних перед суфіксом **-ськ** відбудуться під час утворення прикметників від усіх слів рядка, **ОКРІМ**

- А Лейпциг, Гамбург, Дрогобич
- Б Париж, Галич, Кременчук
- В Гадяч, Острог, Прага
- Г Чикаго, Золотоноша, Овруч
- Д Калуш, Кембридж, Гринвіч

59. Усі фемінітиви утворено правильно в рядку
- А касирка, лекторка, програмчиня, поетеса
  - Б медициня, спікерка, видавчиня, керівничка
  - В юристка, фотографиня, кастелянша, критикеса
  - Г водійка, синоптикиня, пілотиня, адвокатеса
  - Д директорка, педагогиня, гідеса, експертка
60. Пряму мову в реченні *Письменник Сашко Дерманський в одному зі своїх інтерв'ю зізнався: «З часом я почав розуміти, що мої книжки читає багато дорослих людей, тому дедалі більше намагаюся вкладати й дорослі сенси у свої тексти»* правильно передано непрямою в рядку
- А Письменник Сашко Дерманський в одному зі своїх інтерв'ю зізнався, що з часом я почав розуміти, що мої книжки читає багато дорослих людей, тому дедалі більше намагаюся вкладати й дорослі сенси в мої тексти.
  - Б Письменник Сашко Дерманський в одному зі своїх інтерв'ю зізнався, що з часом він почав розуміти, що його книжки читає багато дорослих людей, тому дедалі більше намагаюся вкладати й дорослі сенси у свої тексти.
  - В Письменник Сашко Дерманський в одному зі своїх інтерв'ю зізнався, що з часом він почав розуміти, що його книжки читає багато дорослих людей, тому дедалі більше намагається вкладати й дорослі сенси у свої тексти.
  - Г Письменник Сашко Дерманський в одному зі своїх інтерв'ю зізнався, що з часом я почав розуміти, що його книжки читає багато дорослих людей, тому дедалі більше намагаюся вкладати й дорослі сенси в мої тексти.
  - Д Письменник Сашко Дерманський в одному зі своїх інтерв'ю зізнався, що з часом він почав розуміти, що його книжки читає багато дорослих людей, тому дедалі більше намагається вкладати й дорослі сенси в їхні тексти.
61. В українській мові французьке слово *гравюра (gravure)* стало двоморфемним (*грав-юр-а*) під впливом утворених споріднених слів: *грав-ер, грав-ірува-ти*. Така історична зміна в морфемній будові слова має назву
- А опрощення
  - Б десемантизація
  - В декореляція
  - Г перерозклад
  - Д ускладнення

62. Під час морфологічного аналізу прикметника **НЕ** визначають

- А групу за значенням
- Б групу за відмінюванням
- В синтаксичну роль
- Г ступінь порівняння
- Д групу за будовою

Завдання 63–67 мають по чотири варіанти відповіді, з яких лише один правильний. Виберіть правильний, на Вашу думку, варіант відповіді та позначте його в бланку А згідно з інструкцією. Не робіть інших позначок у бланку А, тому що комп'ютерна програма реєструватиме їх як помилки!

Будьте особливо уважні під час заповнення бланка А!
Не погіршуйте власноручно свого результату неправильною формою запису
відповідей

Проаналізуйте тексти й виконайте завдання 63–67 до них (число в дужках позначає номер абзацу).

Текст А

Штучний інтелект уже може писати замість учня: як це вплине на освіту

(1) Нещодавно компанія OpenAI представила чат-бот на основі штучного інтелекту ChatGPT, який уразив користувачів своїми функціями. ChatGPT – це нейромережа, спеціально розроблений персональний помічник, який може взаємодіяти зі співрозмовником, давати відповіді на запитання, підказувати й радити.

(2) Доки інтернетом ширяться прогнози щодо того, як ця складна технологія може вплинути на окремі галузі знань і скоротити потребу в працівниках певних професій, учителі вже б'ють на сполох.

(3) Найнебезпечнішим, на думку освітян, є те, що чат-бот може автоматично генерувати учнівські твори, давати розгорнуті відповіді на складні запитання, створювати презентації та навіть комп'ютерні програми. Фактично штучний інтелект може писати так само добре, як людина.

(4) «Учні можуть використовувати цю технологію для виконання домашніх завдань. Учителям важко відрізнити згенеровані програмою твори від написаних учнями», – зазначає засновник освітньої програми Crush the College Essay і колишній учитель англійської мови Пітер Лаффін. На його думку, найбільшої шкоди завдає чат-бот молодшим школярам. Фахівець вважає, що студенти менше використовують ChatGPT для виконання завдань, тому що в ЗВО вони вже значно складніші й скеровані на аналіз і розуміння змісту.

(5) Нині проблему визнали й на рівні управління освіти Нью-Йорка. Доступ до ChatGPT було обмежено в мережах і пристроях державних шкіл через негативний вплив на навчання учнів, сумнівну безпечність і неточність контенту. «Хоча цей інструмент може надавати швидкі й прості відповіді на запитання, він не формує навичок критичного мислення, які є важливими для успіху в навчанні та житті», – заявила речниця відділу освіти Дженна Лайл.

(6) Утім варто поглянути на технологію ще й з іншого боку. На переконання Пітера Лаффіна, той факт, що штучний інтелект може викликати кризу в освіті, урешті-решт показує, що зараз навчання школярів письма відбувається не дуже добре. Він рекомендує вчителям удосконалювати свої завдання, відходити від традиційних аргументативних есеїв із чіткою структурою, використовувати інноваційні моделі викладання. «Практика викладання в школах завжди трохи відстає від новітніх технологій. Не сумнівайтесь, що діти завжди будуть на крок попереду вчителів у технологічному плані. Тому ніколи не треба втрачати пильність», – підсумовує Пітер Лаффін.

За матеріалами сайту «Освіта.юа»

Текст Б

Зробіть ChatGPT своїм асистентом: як учителю використовувати штучний інтелект для уроків

(7) Для вчителів ChatGPT може стати ресурсом швидкого пошуку або генерації завдань. Приміром, для уроків математики він може придумати приклади чи рівняння. Це допоможе, якщо ви вже розв'язали всі вправи з підручника чи не хочете, щоб ваші учні списали відповіді з розв'язків. Також чат-бот допоможе в генерації текстових задач для початкової школи.

(8) Оскільки ChatGPT – мовна модель, він пропонує класні теми рефератів і творів. Я попросила його згенерувати перелік тем для учнівських творів. І чат-бот чітко формулює їх, урахувавши вік дітей. Наприклад, для 5-х і 11-х класів він запропонував зовсім різні теми.

(9) Також ChatGPT буде корисним педагогам для дослідження нових методик. Він дуже гарно підказує цифрові інструменти для вчителів. Якщо ви хочете створити освітній ресурс, але не знаєте, де це зробити, чат-бот відразу видає перелік платформ з усіма їхніми перевагами й недоліками. Важливо лише чітко формулювати завдання.

(10) Звісно, будь-які запропоновані чатом завдання вчитель має переглянути й проаналізувати, а тоді вже давати в роботу дітям. ChatGPT поки що краще відповідає на запити англійською.

В українських текстах трапляються граматичні помилки, тому потрібно вичитувати. Чат-бот допоможе, підкаже, але про те, щоб узяти його готовий текст і використати, поки що зарано говорити.

(11) Важливо також урахувати, що ChatGPT зараз володіє інформацією до 2021 року включно. Усі наступні дані він отримує від користувачів. А багато з них – діти. Тож на відміну від Вікіпедії, яку постійно фільтрують і моніторять, чат-бот може видавати не завжди правдиву інформацію.

(12) Поява чат-бота з такими можливостями лякає освітян тим, що учні перестануть виконувати завдання самостійно. Але проблема списування не з'явилася вчора. Діти використовують Google, їм давно доступні готові домашні завдання, реферати. Так, деякі роботи можна було перевірити на плагіат, але з ChatGPT така перевірка втрачає сенс, адже кожного разу він формулює новий текст.

(13) Заради експерименту я чотири рази попросила чат-бот написати твір про дружбу. Запит був дослівний, але всі тексти різні, жодного речення не повторилося. Тож із такими новими інструментами потрібно змінювати не парадигму контролю, а навчальний процес. Насамперед варто показувати дітям, що штучний інтелект може замінити в багатьох речах людей, отже, щоб бути успішними й мати перспективи, потрібно вчитися.

(14) Для контролю краще давати більше творчих завдань, менше тестів на перевірку фактажу. Розробляючи контрольні роботи, можете орієнтуватися, скажімо, на тести PISA. Вони сформульовані так, що навряд чи ChatGPT на них швидко відповість.

За матеріалами сайту «Освіторія Медіа»

Текст В

Використайте технології штучного інтелекту під час уроку

(15) Освітній проєкт «На Урок» розробив спеціальний чат на основі ChatGPT. «Чат “На Урок”: спілкування із видатними постатями минулого» – це перша українськомовна платформа, створена для освіти на основі штучного інтелекту. Така технологія дає змогу імітувати розмову з відомою особистістю, у програмі можна поставити запитання світовим лідерам і видатним діячам науки й культури, а отримані відповіді використати для навчання. Водночас робота з чатом навчає культури спілкування, розвиває вміння лаконічно формулювати запитання, критично аналізувати інформацію та всебічно використовувати можливості мовної моделі штучного інтелекту.

(16) Нині можна побудувати діалог із видатними історичними постатями всеукраїнського та світового масштабу, поміж яких

Альберт Ейнштейн, Василь Стус, Вінстон Черчилль, Григорій Сковорода, Іван Сірко, Ігор Сікорський, Катерина Білокур, Ольга Кобилянська, Тарас Шевченко, Ярослав Мудрий та інші.

(17) Чат-бот працює без реєстрації та є безоплатним. Почати спілкування можна за цим посиланням bit.ly/3KatCbb.

	Hanna Naumenko Поспілкувалася з видатними математиками й живописцями. Отримала цікаву інформацію.
	Василина А я вирішила поспілкуватися з самим Тарасом Григоровичем! Справді, дуже цікаво. Але факти треба перевіряти.
	Баба Яга А я проти. Спілкування з обмеженим імітатором... Таке собі заняття. З тими, хто пішов у засвіти, спілкуватися можна через вивчення їхнього листування, документів, творів.
	Квіточка Для учнів, які взагалі зараз нічого не читають, інформації достатньо. Окрім того, сама форма спілкування для дітей цікава. Дякуємо!
	Svitlana Упіймала Довженка на брехні!!! Найсмішніше було почути від нього «ізвіняюсь»)))
	Василина Чудовий приклад того, що не варто покладатися в усьому на штучний інтелект.

За інтернет-джерелами

63. У жодному з текстів **НЕМАЄ** згадки про застосування ChatGPT для

- А створення додаткових завдань для учнів
- Б формулювання тем творів для учнів різного віку
- В спілкування з чат-ботом під час навчання
- Г перевірки виконаних учнями завдань

64. Поміж недоліків чат-бота *в текстах* згадано всі, **ОКРІМ**
- А висока вартість доступу
  - Б фактологічні помилки
  - В граматичні помилки
  - Г брак найсвіжіших даних
65. Конкретні приклади успішного застосування ChatGPT в освітньому процесі наведено *в текстах*
- А А та В
  - Б Б та В
  - В А та Б
  - Г А, Б та В
66. Розгляньте таблицю, у якій визначено мікротеми *текстів А, Б та В*. Укажіть рядок, у якому допущено помилку.

	Мікротеми	Текст А	Текст Б	Текст В
А	Функції, які може виконувати нейромережа	+	+	+
Б	Чат-бот як імовірний інструмент навчання	-	+	+
В	Негативний вплив чат-бота на освітній процес	+	+	+
Г	Шляхи подолання негативного впливу ChatGPT на освітній процес	+	+	-

67. Такий приклад проілюстрував би зміст абзацу

	Скільки буде 2 плюс 5?	
	2 плюс 5 дорівнює 7.	
	Моя жінка говорить, що 8.	
	2 плюс 5 дорівнює 7, не 8. Можливо, ваша жінка помиляється або не розуміє запитання.	
	Моя жінка ніколи не помиляється.	
	Вибачте. Я помилився. Я володію обмеженими даними про події, що сталися після 2021 року. Якщо ваша жінка говорить, що 2 плюс 5 дорівнює 8, це, дійсно, так.	

- А 4
- Б 6
- В 10
- Г 11

Завдання 68–82 мають по п'ять варіантів відповіді, з яких лише один правильний. Виберіть правильний, на Вашу думку, варіант відповіді та позначте його в бланку А згідно з інструкцією. Не робіть інших позначок у бланку А, тому що комп'ютерна програма реєструватиме їх як помилки!

Будьте особливо уважні під час заповнення бланка А!
Не погіршуйте власноручно свого результату неправильною формою запису
відповідей

68. До жанру балади належить твір
- А «Ой під вишнею, під черешнею»
  - Б «Ой Морозе, Морозенку»
  - В «Ой на горі вогонь горить»
  - Г «Ой кувала зозуленька»
  - Д «Ой у степу криниченька»
69. Фольклорні елементи мають обидва твори, наведені в рядку
- А «Хуха-Моховинка», «Федько-халамидник»
  - Б «Цар Плаксій та Лоскотон», «Гер переможений»
  - В «Фарбований лис», «Impromptu phantasie»
  - Г «Слово о полку Ігоревім», «Майстер корабля»
  - Д «Три зозулі з поклоном», «Наталка Полтавка»
70. Елементи автобіографізму містить твір, у якому
- А мати хоче, аби син одружився з багатою вдовою
  - Б жених тікає з власних заручин у місто
  - В героїня завжди недороблювала свої справи
  - Г герой рятує від ведмедиці доньку боярина
  - Д після загибелі коханої герой зникає на шість років
71. Прочитайте визначення, у якому пропущено окремі фрагменти інформації.
- Комедія – _____ твір, у якому засобами _____ розвінчують негативні _____, розкривають смішне в навколишній дійсності чи людині.*
- Правильним є варіант послідовного заповнення пропусків
- А драматичний, гумору та сарказму, психологічні й суспільні явища
  - Б епічний, сатири й бурлеску, суспільні та історичні явища
  - В ліро-епічний, іронії та гротеску, дії та риси характеру персонажів
  - Г епічний, сарказму та іронії, вчинки й поведінка персонажів
  - Д драматичний, гумору та сатири, суспільні й побутові явища

Проаналізуйте художній твір і виконайте завдання 72–78 до нього.

Гармонія, в якій живуть слова

*Гармонія, в якій живуть слова,
Не форма, не верлібри і хорей.
Безлюдний степ і квітка польова,
Верба самотня і зоря над нею,*

*І той маленький всесвіт джерела,
В якому спрагу погамує кожний, –
Поезія, яка завжди була,
Для неї ти не бог, а подорожній.*

*Риторика невдовзі відпала,
Красиве слово може одурити.
Лише природна мова джерела
Тебе навчить мовчати й говорити.*

Павло Гірник

72. Головну думку цього твору найточніше відображено в цитаті

- А** *О зброе щастя, слово, // я жить з тобою звик! // Ти – квітка у любові, // в ненависті ти – штик.*
- Б** *У просторах, яким немає меж, // Не згубишся, як на вітрах полова. // Моря перелетиш і не впадеш, // Допоки буде в серці рідна мова.*
- В** *У рідному слові любов, що тебе зігриває // Тоді, коли навіть ти топчеш його і клянеш, // Без рідної мови тебе в цьому світі немає – // Лиш тінь, яку ти несвідомо людиною зवेश.*
- Г** *Поети, ставаймо на чати! // Нас знову обплутує змова, // Поети не можуть мовчати, // Коли під загрозою мова.*
- Д** *Ще кожен пальчик сам собі Бетховен // Ще все на світі гарне і моє // І світить сонце оком загадковим // Ще слів нема. Поезія вже є.*

73. Вірш має ідейну спорідненість із твором

- А** «Наша мова»
- Б** «Страшні слова, коли вони мовчать»
- В** «О слово рідне! Орле скутий!»
- Г** «Напис на книзі віршів»
- Д** «Слово, чому ти не твердая криця...»

74. Твір належить до лірики
- А пейзажної
  - Б інтимної
  - В патріотичної
  - Г громадянської
  - Д філософської
75. Ключовими образами поезії є
- А слово, подорожній, степ
  - Б гармонія, джерело, поезія
  - В квітка, степ, зоря
  - Г верба, поезія, слово
  - Д всевіт, подорожній, зоря
76. У творі є всі художні засоби, наведені в рядку
- А епітет, метонімія, метафора
  - Б оксиморон, порівняння, антитеза
  - В метафора, синекдоха, анафора
  - Г епіфора, порівняння, метонімія
  - Д антитеза, метафора, епітет
77. Віршовий розмір твору
- А ямб
  - Б хорей
  - В дактиль
  - Г амфібрахій
  - Д анапест
78. Рими в цьому вірші
- А суцільно чоловічі
  - Б чоловічі й жіночі
  - В суцільно жіночі
  - Г жіночі й дактилічні
  - Д суцільно дактилічні

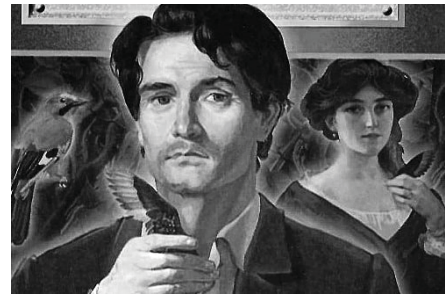
***

79. В уривку «Море дедалі втрачало спокій... потемніло, змінилось. Дрібні хвилі зливались до купи, мов брили зеленкуватого скла, непомітно підкрадалися до берега, падали на пісок і розбивались на білу піну... Вода при березі починала каламутитись і жовкнути; разом з піском хвиля викидала зо дна моря на берег каміння і, тікаючи назад, волокла їх по дну з таким гуркотом, наче там щось велике скреготало зубами й гарчало» є ознаки стильового напрямку

- А неоромантизму
- Б неореалізму
- В експресіонізму
- Г футуризму
- Д імпресіонізму

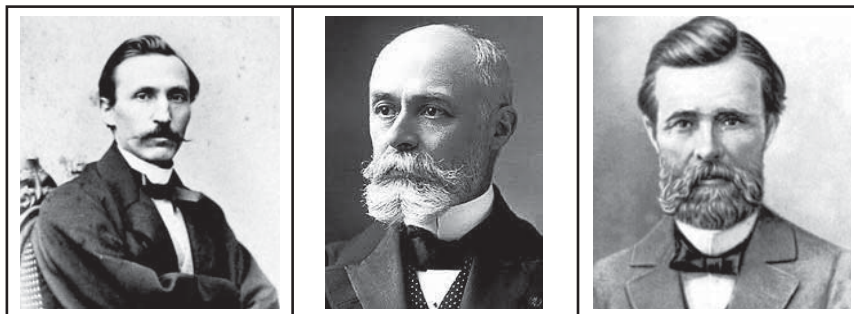
80. Розгляньте ілюстрацію до твору.

У цьому творі провідними є проблеми

- А батьків і дітей, швидкоплинності людського життя
- Б вірності і зради, сенсу людського буття
- В добра і зла, особистості та натовпу
- Г митця й суспільства, свободи і неволі
- Д патріотизму і пристосуванства, втрати державності

81. Розгляньте портрети відомих культурних і наукових діячів.

Об'єднує їх те, що вони

- А входили до складу Кирило-Мефодіївського братства
- Б видавали перший український суспільно-політичний журнал «Основа»
- В виступили новаторами в жанрі історичної прози та драматургії
- Г запровадили український фонетичний правопис
- Д здійснили перший повний переклад Біблії українською мовою

82. Ознаки постмодернізму відчутні в рядках

- А** *Плекатимеш мову — цвістимуть слова, // Мов білі черешні весною...// Ростимуть слова, як у квітні трава, // Зігріті любов'ю земною*
- Б** *Перше слово – крик любови, // Сміх і радість немовляти – // Неповторне слово «Мати» – // Про життя найперше слово...*
- В** *О, скільки слів, неначе поторочі! // І всі повз мене, ніби кулі, б'ють, // і всі мою живу минають сунуть, // а тільки строчать, строчать, строчать, строчать*
- Г** *Так довго сподівана, ждана година // Настала для рідного слова мого:// Не так, як приборкана, смутна пташина, // Озветься воно із затишку свого*
- Д** *Вороне чорний, даремно ти кричеш! // Ріднее слово живе і є, бачиш! // Рідна моя українська мова // Житиме вічно! Кльова, фірмова.*

У завданнях 83–90 до кожного з чотирьох рядків інформації, позначених цифрами, доберіть один правильний, на Вашу думку, варіант, позначений буквою. Поставте позначки в таблицях відповідей до завдань у бланку А на перетині відповідних рядків (цифри) і колонок (букви). Усі інші види Вашого запису в бланку А комп'ютерна програма реєструватиме як помилки!

Будьте особливо уважні під час заповнення бланка А!
Не погіршуйте власноручно свого результату неправильною формою запису відповідей

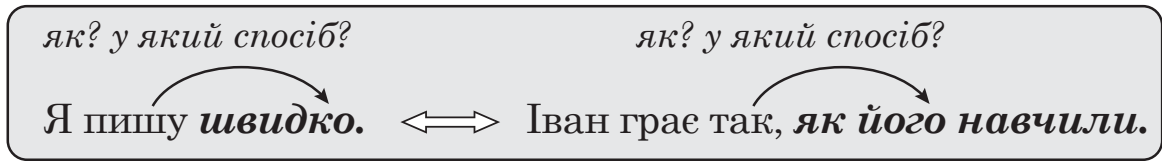
83. Поедняйте фразеологізм із його значенням.

	<i>Фразеологізм</i>	<i>Значення</i>																															
1	дати стрекача	А помилитися	<table border="1" style="border-collapse: collapse; width: 100px; height: 100px;"> <tr> <td></td> <td style="text-align: center;">А</td> <td style="text-align: center;">Б</td> <td style="text-align: center;">В</td> <td style="text-align: center;">Г</td> <td style="text-align: center;">Д</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">1</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">2</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">3</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">4</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> </table>		А	Б	В	Г	Д	1						2						3						4					
	А	Б		В	Г	Д																											
1																																	
2																																	
3																																	
4																																	
2	дати хука	Б побити																															
3	дати гарту	В підбадьорити																															
4	дати осічку	Г втекти																															
		Д не спрацювати																															

84. Доберіть український відповідник до іншомовного слова.

	<i>Іншомовне слово</i>	<i>Український відповідник</i>																															
1	стагнація	А перевага	<table border="1" style="border-collapse: collapse; width: 100px; height: 100px;"> <tr> <td></td> <td style="text-align: center;">А</td> <td style="text-align: center;">Б</td> <td style="text-align: center;">В</td> <td style="text-align: center;">Г</td> <td style="text-align: center;">Д</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">1</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">2</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">3</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">4</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> </table>		А	Б	В	Г	Д	1						2						3						4					
	А	Б		В	Г	Д																											
1																																	
2																																	
3																																	
4																																	
2	паритет	Б передбачення																															
3	преференція	В рівність																															
4	ротація	Г застій																															
		Д чергування																															

85. У відповідність за подібністю синтаксичного значення виділені фрагменти простих і складних речень. Зразок такого поєднання показано на схемі.

Просте речення

- 1 Читання є одним із найбільш ефективних способів **покращити пам'ять**.
- 2 **Під час знайомства** з новим літературним твором наша увага починає працювати краще.
- 3 Читання збагачує **словниковий запас** і підвищує **рівень інтелекту**.
- 4 Для **поліпшення пам'яті** потрібно регулярно читати, особливо художню літературу.

Складне речення

- А Відповідаючи на запитання, **як розвинути пам'ять та увагу в дорослого**, хочемо надати кілька порад.
- Б Важливо розуміти, **що запам'ятовування ґрунтується на емоціях, асоціаціях і повторенні**.
- В **Щоб запам'ятати певну інформацію**, важливо зосередитися на ній, використовуючи асоціації.
- Г Мозку легше сприймати інформацію, **якщо в людини вона викликала певні емоції**.
- Д Після того як слова чи цифри будуть тісно асоціюватися в нашому мозку з певними образами, ми запам'ятаємо їх надовго.

	А	Б	В	Г	Д
1					
2					
3					
4					

86. Доберіть приклад до кожного типу складного речення.

Тип речення

- 1 складносурядне
- 2 складнопідрядне
- 3 безсполучникове
- 4 складне з різними видами зв'язку

	А	Б	В	Г	Д
1					
2					
3					
4					

Речення

- А Мільярди зірок, недбало розсипаних на чорному небі, без кінця спливали з бездонних глибин, лягаючи на Яринчині очі.
- Б Між небом і землею гоїдався величезний, мов з іншого світу позичений, місяць, і стільки світла лилося з нього, що боляче було дивитися.
- В І дерева, і будинки, і гори – все мовби рухалось, пливло своїм маршрутом, що пролягав на необмежену відстань.
- Г Яринка, замилювавшись цією картиною, мимоволі вхопилась за дерево коло дверей – і дерево враз ожило.
- Д Поволі дівчинка перевела зачарований навколишньою красою погляд вниз – із-за високих тополь виглядало посріблене море.

87. Доберіть приклад речення до кожного обґрунтування щодо вживання тире (*розділові знаки вилучено*).

Обґрунтування

- 1 тире між підметом і присудком
- 2 тире в складнопідрядному реченні
- 3 тире при відокремленій прикладці
- 4 тире на місці пропущеного члена речення

	А	Б	В	Г	Д
1					
2					
3					
4					

Речення

- А Надмір породжує пересит пересит нудьгу нудьга душевну тугу а хто хворіє на це того не назвеш здоровим.
- Б Життя наче потяг який стрімко несеться в далечінь і в кожного свій маршрут свої зупинки свої пасажири тривоги радощі й успіхи.
- В Наступний весело освітлений день плід учорашнього так само як добра старість нагорода гарної юності.
- Г Якщо ви прагнете до щастя визначте причини які його породжують а якщо хочете уникнути страждання усуньте його причини й умови з власного життя.
- Д Той хто не знає звідки він походить позбавлений дуже важливого ресурсу психологічної підтримки розуміння логіки та змісту власного життя і тих подій які в ньому відбуваються.

88. Поедняйте фото письменника з висловлюванням про нього.

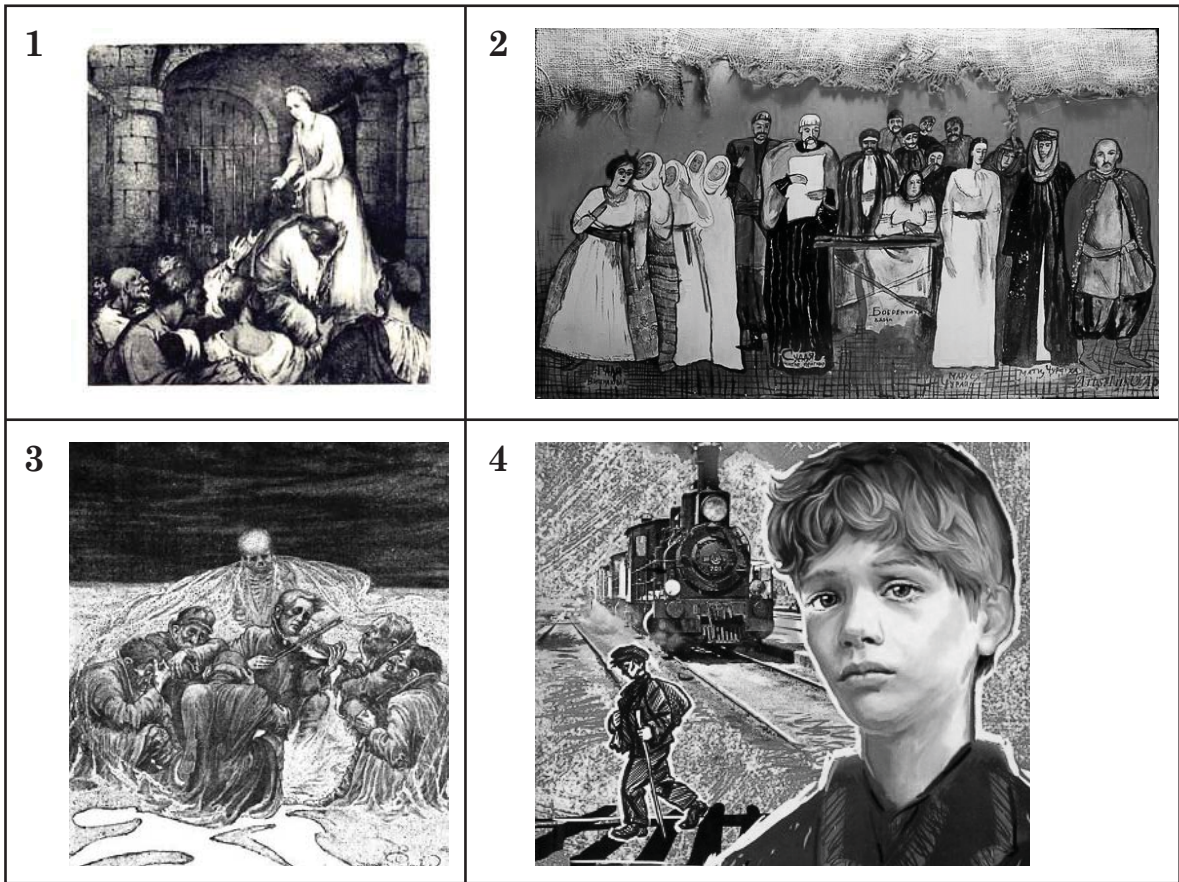

Речення

- А** «Перший правдивий модерніст української поезії... Майстер гармонійних дисонансів, піонер формальних пошуків, мрійливий лицар захмарного князівства... Мав сміливість понад усе цінувати красу, прагнув облагороднювати марудну дійсність...»
- Б** «Він демонстрував високі естетичні можливості української літературної мови, її придатність для розробки серйозних тем в оповідних жанрах, поклав початок розвитку нової української прози...»
- В** «Він був одним з батьків новочасного українського театру, визначним артистом та при тим великим драматургом, якому рівного не має наша література...»
- Г** «Для двох великих складових свого поняття про повноцінне людське щастя – красивого й корисного – поет вибрав символи двох споконвіку шанованих людиною рослин – троянду й виноград...»
- Д** «В історію української літератури... увійшов як автор реалістично-психологічної прози. Розпочавши з традиційних для літератури першої половини ХІХ ст. оповідних жанрів, у зрілий період він створив великі епічні полотна, які становлять цілий етап у розвитку української літератури...»

	А	Б	В	Г	Д
1					
2					
3					
4					

89. Поєднайте ілюстрацію до твору з історичним контекстом цього твору.

Висловлювання

- А Турецько-татарські набіги XV–XVII ст.
- Б Революція 1905–1907 рр. в Україні
- В Національно-визвольна війна 1648–1654 рр.
- Г Перша світова війна
- Д Друга світова війна

	А	Б	В	Г	Д
1					
2					
3					
4					

90. Поедняйте образи твору з висловлюванням про нього.

Образи твору

- 1 Турн, Латин, Лавінія
- 2 Леся, Петро, Василь Невольник
- 3 Рита, Уля, Мокій
- 4 Борис, Надійка, Максим

	А	Б	В	Г	Д
1					
2					
3					
4					

Висловлювання

- А** «Із романної традиції Вальтера Скотта... особливо імпонувало відтворення національного характеру, колориту й духу доби. Тож сам митець реалізує цю тезу посередництвом образів, зокрема історичних, при цьому подаючи власне розуміння історії України XVII ст.»
- Б** «Підкорення простору, відповідно до внутрішніх перетворень героя, відбувається у вертикальній площині – від Подолу вгору до Липок як шлях: хлів (низ, тваринне) – кухня (шлунок, тілесне) – чужа кімната, (перехід, балансування на межі тілесного-духовного, пошук себе) – своя кімната (творення, а не борсання в матерії)»
- В** «Національні аспекти проблематики тісно переплітаються з філологічними, іноді навіть прибирають форму спеціального мовознавчого диспуту на тему про довершеність і самобутність мови»
- Г** «Метою було пробудити дух українського народу, дати зрозуміти, що ми маємо славетне минуле, що й наші воїни робили подвиги. Також варто зазначити, що автор свідомо писав тією мовою, якою розмовляв народ, а не якою було прийнято писати та вести справи»
- Д** «У більшості випадків герої визнають себе підвладними міфу й природі. Добування живого вогню, ворожіння й замовляння – увесь духовний потенціал індивід спрямовує, щоби гармонізуватися із тим світом, у якому живе та який значною мірою сам вимислює»

Кінець зошита